

broumovský zpravodaj

Elektronická verze článků Broumovského zpravodaje.

BROUMOVSKÝ ZPRAVODAJ Č. 02/2003

Obsah čísla:

[Bezpečnost a pořádek ve městě](#)

[Společenská kronika](#)

[Poděkování Charitě](#)

[Inventura majetku města](#)

[Ještě pár slov ...](#)

[Tak to vidím](#)

[Broumovsko v Evropě](#)

[Výroční schůze občanského ...](#)

[Poděkování](#)

[Chceme v Broumově vůbec chodit do divadla?](#)

[Vyšlo nové číslo sborníku](#)

[Občanská iniciativa Kříž smíření ...](#)

[Zahrádka a zima](#)

[Veterinární koutek - Jsou téměř jako lidé](#)

[Z činnosti policie České republiky](#)

[Drancování kamenných památek ...](#)

[Zprávy z Ulíty](#)

[Nový Klub včelařů v Broumově](#)

[Environmentální vzdělanost](#)

[Poděkování za zdařilou sportovní akci](#)

[JUDO CLUB](#)

[Ples sportovců](#)

[Vzpomínky na Broumov v období ...](#)

[Broumovské mrazy](#)

[Zima nad euronormu](#)

Bezpečnost a pořádek ve městě

[nahoru ▲](#)

Snad všechny volební programy se zabývaly řešením bezpečnostní situace ve městě. Připomenutí kroků provedených novými zastupiteli je tématem mého stručného příspěvku. Proč píši já? Změna situace v této oblasti je jednou z mých priorit, a proto chci, aby občané byli o současném stavu a dalších krocích informováni.

Hned na třetím jednání zastupitelstva na konci ledna schválili zastupitelé na základě radou připravených materiálů nejtěsnější většinou (12 hlasů) posílení Městské policie o dva strážníky. Podkladem byla starostkou města zorganizovaná porada (za PČR byl přítomen kapitán Kamil Slezák), zpráva Městské policie a intenzivní jednání v Radě města. Varující je především vývoj v minulém roce.

V roce 2002 došlo podle oficiální zprávy Policie ČR v Broumově k nárůstu indexu nápadu trestné činnosti z 233 na 332 (plus 42 procent!), index nápadu přestupků evidovaných MP a P ČR z 574 na 718 (o 25 procent více). Městská komise pro projednávání přestupků uvádí zvýšení počtu oznámených přestupků z 227 na 317 (zvýšení o téměř 40 procent), z toho byl největší nárůst přestupků proti majetku (zvýšení o 56 procent).

Čtvrté únorové zastupitelstvo neschválilo protinávrh pánů Bc. France a Mgr. Košňara o snížení položky rozpočtu Bezpečnost a veřejný pořádek o 500 tisíc korun. Naopak jasně většinovým schválením předloženého rozpočtu dalo zřetelný mandát pokusům o řešení nedobré situace. Výběrové řízení na strážníky MP bude vypsáno co nejdříve (a budou moci sloužit i v noci o víkendu). Souběžně se Rada města pokouší získat státní dotaci na městský kamerový dohlížecí systém (program prevence kriminality byl vypsán již předloni a například město Náchod toho úspěšně využilo).

Nadávat na bezpečnost a pořádek ve městě se bude jistě stále. Článek vás měl ve stručnosti informovat o tom, co pro změnu stavu dělají radní a zastupitelé a upozornit na to, že v rámci samosprávy a procesu demokratického rozhodování se důležitá rozhodnutí nemohou uspěchat.

Jiří Ringel

Společenská kronika

[nahoru](#) ▲

Přivítali jsme nové občánky:

- Šárku Novotnou
- Viktora Víta
- Tomáše Hencla
- Kristýnu Brožkovou
- Bedřicha Žbánka
- Lukáše Míla
- Elišku Bitvarovou
- Kateřinu Runkasovou
- Štěpána Týfu
- Ladislava Gábora

- Jana Venera
- Jaroslava Čížkovského
- René Rusó
- Terezu Kratochvílovou

Do manželství vstoupili:

- Miluše Voříšková a Josef Kačírek
- Ivana Jirásková a Robert Hermon
- Katarina Bašíková a Josef Ducháč
- Hana Suchomelová a Jaroslav Horák

Všem šťastným párům přejeme hodně lásky a tolerance.

Rozloučili jsme se s:

- Věrou Krátkou
- Annou Štěpánovou
- Blaženou Jirmanovou
- Vlastimilem Kuncem
- Marií Novákovou
- Bohuslavem Koldrtem
- Vladimírem Kovářem
- Smiljou Dlhopolcovou
- Evou Lindrovou
- Žofií Lokvencovou
- Vladimírem Hypšmanem

Za SPOZ Naďa Burdychová - matrikářka

Poděkování Charitě

[nahoru](#) ▲

Již druhým rokem mě Charita Broumov překvapila při příležitosti dne, o kterém se ve sdělovacích prostředcích moc nemluví, mluví-li se vůbec, 11. února, Světového dne nemocných, návštěvou a milou pozorností. A tak jsem si říkala, zda v tento den v nemocnicích a domovech důchodců staří pocítí větší podporu svých blízkých a přátel, kterou víc než kdy jindy potřebují. Proto ještě jednou díky pracovnícím Charity.

Marie Zálišová, Broumov

Zastupitelstvo města projednalo bod programu Péče o nemovitosti v majetku města. Využil jsem připraveného materiálu pro zastupitele i k tomu, abych Vás zhruba informoval o současném stavu města. Tedy o jakési stručné ekonomické povolební inventuře.

SMM má v rozpočtu oproti rozpočtu roku 2002 asi dva miliony navíc. Bohužel průměrné investice za poslední tři roky činily ročně pouhých 208 tisíc. Pro letošní rok je plánován nárůst investic na 1,1 milionu korun s rezervou 0,4 milionu korun. Stav bytového fondu není dobrý a vyžádá si další nemalé prostředky. V letech 2000 a 2001 byla díky výnosům z prodejů SMM ještě „dodavatelem“ peněz do rozpočtu, loňská skutečnost a letošní návrh se blíží rovnováze. Neřešena je výstavba nových bytů a případného finančního podílu města.

Stav čistírny odpadních vod (ČOV) je podle dopisu vedoucího technického útvaru VAK Náchod Ing. Karla Vaňka neradostný. Ocituji: „Podle hodnocení, zpracovaného firmou AQUA CONTACT, by optimálním řešením byla kompletní změna technologie s nákladem dvacet milionů korun“ (komentář můj: ČOV byla uvedena do provozu v roce 1996!)... „Řešením, které je v současné době kompromisní a ekonomicky přijatelné, je výměna kotvicích prvků za konstrukčně jiné se současnou výměnou provzdušňovacích hadic s jiným druhem perforace. Předpokládaný náklad cca dva miliony korun.“ Tolik z dopisu. S tímto stavem ČOV byla seznámena již i minulá rada. Situaci bude nutno řešit s výhledem do budoucna. Veškeré peníze z pronájmu čističky byly prozatím využity v rozpočtu města, žádnou rezervu pro řešení takovéto situace město nemá. Podobný problém se z finančního hlediska týká i dalších objektů (například sportovní hala, Střelnice, Radnice). Řešení by tedy mělo být hledáno systémové a s výhledem na delší období.

Tepelné hospodářství Broumov s.r.o. nemá v pronájmu rozvody tepla (rozvody jsou v majetku města). Rekonstrukci rozvodů musí řešit město, ale našetřené finanční prostředky nikde nejsou. Projekt se zabývá konkrétně Křinickým sídlištěm (rozvody jsou staré 34 let a podle projektu z loňského roku se náklady na výměnu budou pohybovat okolo deseti milionů korun, ale podobné problémy budou i jinde. Dozorčí rada Tepelného hospodářství má uloženo Radou města připravit variantní návrhy možných řešení.

Možnosti města v péči o majetek limituje celkový stav financí. Z loňského roku přechází nezaplacená faktura ve výši skoro 800 tisíc korun, neuhrazená splátka za plynofikaci ve výši 400 tisíc korun za čtvrté čtvrtletí, deficit rozpočtu SMM ve výši 500 tisíc korun. Nadále existuje Nemocnice města Broumova, na níž byl prohlášen konkurz a která dluží věřitelům přibližně 16 milionů korun. Za porušení rozpočtové kázně při výstavbě DPS je vystaven FÚ platební výměr na odvod ve výši 18,2 milionu korun. Je podepsaná smlouva na opravu místních komunikací v objemu 13 milionů korun, která nemá oporu v rozpočtu města.

Vážení občané, předložená inventura nemá za úkol Vás vystrašit, ale pouze pojmenovává stav města po volbách a nezakrývá nahromaděné problémy. Úvěrová zátěž města naštěstí klesá. Zbývá uhradit 48

milionů plus úroky, z toho v letošním roce třináct milionů korun (letos úroky 4,4 milionu).

Doufám, že popis současného stavu bude dostatečným impulsem pro zahájení širokého dialogu se základní otázkou: Jak má město efektivně a s dlouhodobou vizí pečovat o svůj majetek?

Jiří Ringel, místostarosta Broumova

Ještě pár slov k povolebnímu uspořádání

[nahoru ▲](#)

V posledních číslech Zpravodaje vyjádřil zástupce nejúspěšnější volební strany svou nespokojenost s povolebním uspořádáním. Jako benjamínek broumovské komunální politiky si dovoluji také přispět svojí troškou do mlýna a komentovat povolební situaci.

Předvolební kampaň sociálních demokratů byla velmi sebevědomá, o čemž nás mohl přesvědčit například Zpravodaj podnikové odborové organizace a.s. Veba (č. 3/2002). Volební lídr ČSSD jako první komunální politik v polistopadové historii Broumova vyjádřil svou ambici obsadit nejvyšší post v místní správě několik měsíců před volbami. Co rozhodlo o tom, že se nejúspěšnější volební strana nepodílí na přímém řízení města?

Socialisté se podíleli na přímém řízení města (3 radní + tajemník města) spolu se SNK v minulém volebním období. Broumováci dali jasně najevo, že chtějí využít šance na změnu.

Proč „koaliční třináctka“ zvolila starostkou JUDr. Růčkovou a jejím zástupcem Mgr. Ringla a nepodpořila opoziční variantu?

Rozhodly praktické politické zkušenosti, adekvátní vzdělání pro výkon nejvyšších funkcí v místní správě a také ideální věk pro politickou funkci.

Kroky broumovské ČSSD po komunálních volbách považuji za nešťastné. Výroky o „náhlé předvolební pohostinnosti KDU - ČSL“, teze typu „mluví se o různých zájmech a projektech“ jsou pouhými fabulacemi, mlácením prázdné slámy a nemohou přispět k věcné a seriózní diskusi. Na druhou stranu je dobré, že v zastupitelstvu funguje tvrdá, nekompromisní, konstruktivní a sebevědomá opozice.

Jan Ullwer, člen Zastupitelstva města

Tak to vidím

[nahoru ▲](#)

Dovolil bych si několika krátkými poznámkami reagovat na článek pana France „Jak to vidím" a na jeho vystoupení na zasedání MZ. Je v pořádku, že pan Franc klade novému vedení města nepříjemné otázky, je v pořádku, že se ptá, požaduje, zajímá, opozice musí být, vedení města musí znát názory druhé strany. Na základě prvních zasedání městského zastupitelstva a na základě několika článků v BZ jsem přesto dospěl k tomu, že pan Franc není opozice konstruktivní, ale opozice zaujatá. Co mě vede k tomuto poznání: 1. v demokracii bývá slušností respektovat 100 dní hájení nového člověka ve funkci

2. pan Franc se uchyluje k domněnkám a spekulacím, neřídí se pouze fakty (cituji: „mluví se o různých zájmech a projektech -stavební firmy, podnikání s pozemky, sdružení Tuž se a Centrum Broumov, sudetoněmecký problém, privatizace některých činností v nemocnici..."")

3. pan Franc zapomíná, že byl 4 roky radním, že jeho strana měla 4 roky v RM většinu, tudíž, že nese spoluzodpovědnost za dění ve městě v posledních 4 letech. Klást proto na lednovém zastupitelstvu otázky typu - kdy přijde do Broumova zahraniční investor či jak je to s připraveností průmyslové zóny, mi připadá přinejmenším neseriózní. Mohli bychom se potom tedy pana France ptát třeba na to, proč dopustil jako radní předražení úprav ulice Lipová, a tím pádem by měl vysvětlit občanům tohoto města, proč nedošlo k úpravám jiných místních komunikací a proč musí nadále chodit v bahně.

M. Kulhánek

Broumovsko v Evropě

[nahoru ▲](#)

Občanské sdružení „Mikroregion Stěna" uspořádalo ve spolupráci s městem Broumov, s Královohradeckým krajem a s dalšími partnery 22. ledna 2003 v Broumově konferenci o rozvoji regionu v evropském kontextu.

Konference proběhla pod záštitou Královohradeckého hejtmána Pavla Bradíka, za účasti velvyslance Evropské komise v České republice R. Cibriána, ministra pro místní rozvoj P. Němce a dalších významných hostů. Těšila se velkému zájmu občanů Broumovska. Za zmínku stojí hojná účast mladých lidí. Účastníci naplnili velký sál Střelnice do posledního místečka a většina z nich vydržela až do pozdních odpoledních hodin.

Konferenci důstojně zahájila starostka města paní JUDr. Libuše Růčková, která se zúčastnila aktivně celého jejího průběhu. Pro ilustraci toho, v jakém duchu se jednání konference neslo, mohou sloužit její následující slova, která řekla při uvítání hostů na radnici a pak zopakovala v sále:

„Broumov by se mohl pyšnit dlouhou historií, kdyby se jeho občané dokázali smířit se skutečností, že historie jejich města nezačala v roce 1945. Mohli by považovat za svou výhodu život v relativně zdravém

životním prostředí, ale považují často za nevýhodu existenci ChKO. Mohli bychom se chlubit památkami, které se nacházejí na Broumovsku, ale museli bychom si vědět rady s jejich využitím, s financováním jejich oprav a údržby.

Řekla jsem tyto tři okruhy, ale rozporů by se našlo mnohem víc: ve městě existují jednotlivci, subjekty, skupiny a každý má svůj zájem, který chce prosadit. Jakýkoliv rozvojový dokument by se měl snažit ve městě najít shodu mezi těmito jednotlivými skupinami. Jinak se často stává, že občané mají pocit, že je moc podporovaný Slovan, mladí mají pocit, že se všechno dělá pro důchodce... Jako cíl bych viděla sladovat zájmy a sladovat je právě v tomto rozvojovém dokumentu."

Uvítací řeč hejtmana Bradíka na téma „Občanská společnost a Evropa" jsme uveřejnili již v minulém čísle Broumovského zpravodaje.

Velvyslanec Evropské komise v České republice R. Cibrián ve svém projevu uvedl, že cílem setkání je podpořit diskuse o přípravách na vstup České republiky do Evropské unie v našem regionu a upozornil, že letošní rok bude zásadním obdobím příprav na využívání strukturálních fondů EU, což především znamená přípravu projektů na úrovni krajů a regionů. Závěrem vyslovil přesvědčení, že Česká republika a její jednotlivé regiony zvládnou úkoly s tím spojené a podle vůle občanů se stane plnoprávným členem EU již v roce 2004.

Ministr pro místní rozvoj P. Němec se ve svém vystoupení zabýval nejprve obecnými otázkami, které jsou náplní jeho ministerstva. V dalším seznámil účastníky s tím, jak vidí ministerstvo regionální politiku a regionální programy a informoval o možnostech čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů ke zlepšení konkurenceschopnosti podnikatelů a vybavení regionů potřebnou infrastrukturou.

V následujících diskusích byly probírány zejména otázky vztahu Broumova a vstupu do EU, Broumovsko a kraj, završením byly příspěvky ke koncepci rozvoje Broumova. A diskuse o rozvojovém dokumentu Broumova vlastně prolínala většinou vystoupení zajímavých hostů a účastníků z pléna. V závěrečné diskusi to mezi aktéry až jiskřilo myšlenkami. Jenom namátkou vyberme:

Ing. Brožek, ředitel Krajská rozvojová: „Strategii musí vytvořit lidé, kteří na Broumovsku žijí, protože je to jejich plné právo i povinnost. Zatím jsme v pozici, kdy nám starostové připravují investiční akce, ale mně schází ta druhá věc – jestli to chtějí lidé v obcích. Zkuste se dát na nějaký čas dohromady a společně zkuste vymyslet, kam by se mělo Broumovsko ubírat."

Jan Dohnálek (euroregion Glacensis): „Měli bychom zapomenout, že jsou nějaký MY a nějaký ONI – tady jsme jenom MY. A buď my chceme a pak my máme. Pokud ne, pak se můžeme rozčilovat pouze a jen na sebe, že jsme nebyli účastníky toho a toho dění, grantu apod."

RNDr. Jan Piňos, správa ChKO: „Strategie by měla vzniknout i proto, abychom měli téma, abychom spolu

konečně začali mluvit. Aby tu vznikla nějaká společná shoda odkud a kam jdeme, jaké jsou přednosti a nedostatky tohoto území. Aby tu vzniklo regionální partnerství, dialog, komunikace. Myslím si, že pořizovatelem takového dokumentu by mělo být jednoznačně Sdružení obcí, zpracovatelem nějaká odborná instituce."

Jan Školník, podnikatel z Broumova: „To, co si myslím, že je zásadním problémem Broumovska, je jeho historie a to, že jsme se s ní, my lidé, kteří tady v současnosti žijeme, nedokázali vypořádat. A když nevíme, jaká byla naše historie a nemáme k ní jednoznačně určený vztah, tak se nám bude těžko hledat budoucnost. A jak správně řekla paní starostka, není možné za historii považovat 40, 50 nebo 60 let od roku 1945. Je třeba ponořit se daleko hlouběji a hledat kořeny toho kraje ... Ano, my chceme být ekologičtí, chceme být v krásné přírodě. Pojďme tedy takoví být, ale pojďme společně, třeba se správou ChKO, hledat cesty, jak dostat dotační tituly právě na to, abychom mohli být ekologičtí a nijak zvlášť nezasahovat do krajiny. Ano, my to umíme, ale dneska je všechno o penězích. Projekty, které jsou ekologičtější než ostatní jsou i dražší než ostatní. Dneska je taková realita. Pojďme tedy společně hledat cestu právě skrze programy a skrze rozvoj, jak najít takové dotace, které nám pomůžou zachovat krajinu takovou, jaká je a snad ještě lepší."

Karel Klíma, radní Královehradeckého kraje: „Hodně se zde hovořilo o penězích. Penězům se musí ustlat, peníze přijdou tam, kde je klid, kde je shoda, kde je atmosféra na to, aby se tam cítily dobře. Ustelte na Broumovsku penězům, které sem mohou přijít. A to ustlání je ve shodě, v nalezení vzájemných komunikačních vazeb."

Tak až moudře hovořili účastníci u kulatého stolu. Jistě bude zajímavé sledovat, kdo a jak dokáže těchto a řady dalších moudrých myšlenek využít. Na prosincové konferenci, kterou opět Mikroregion Stěna plánuje na téma „Broumovsko v Evropě – o čem to bylo?" snad budeme mít jasněji nejen o našem vstupu do Evropské unie, ale především o tom, jak se bude naše krásné Broumovsko dále rozvíjet a vzkvétat.

Jakkoli nadneseně může někomu znít název konference, připravené i spontánní příspěvky všech účastníků, většinou věcný a kultivovaný projev řečníků i diskutujících a skvělá organizace, které se organizátoři, občanské sdružení Mikroregion Stěna zhostili na výbornou, dělají čest našemu regionu a zanechaly u všech účastníků určitě velmi příznivý dojem.

Jindřich Horkel

Výroční schůze občanského sdružení „TUŽ se, Broumovsko!"

[nahoru ▲](#)

se konala v pátek 21. 2. 2003 v DDM Ulita v Broumově. Na programu bylo zejména schválení výroční zprávy a volba nového výboru, kterému letos vypršel dle stanov sdružení mandát. Výroční zpráva byla

schválena a budev nejbližší době zveřejněna, volba výboru z důvodu dořešení koncepčních otázek kolem dalšího směřování sdružení byla z jednomyslné vůle přítomných členů ještě odložena.

Občanské sdružení „TUŽ se, Broumovsko!“, regionální pobočka Společnosti pro trvale udržitelný život, vzniklo na počátku roku 1999 a od té doby rozvíjí řadu místních aktivit v péči o krajinu a historické dědictví, v oblasti kultury, vzdělávání, obnovy venkova i duchovního a společenského života, komunální politiky a nověji i mezinárodní spolupráce. Veškeré iniciativy zastřešuje program „Oživení Broumovska“.

Výroční zpráva sdružení „TUŽ se, Broumovsko!“ hovoří v úvodu o tom, že dlouhodobým cílem všech jeho členů je vytvořit na Broumovsku společně s místními lidmi i všemi příznivci příkladné území trvale udržitelného života a napomáhat rozvoji občanské společnosti v naší zemi.

Z projednávané výroční zprávy zaujme především kapitola „Ekologická výchova“, z níž jsou pro město důležité především aktivity členky sdružení Ivy Piňosové v Ulitě. Třeba její půldenní výukové programy Ekologie, Návrat k zapomenutému – tradiční řemesla, Lidé z planety Země a další programy pro mateřské, základní i zvláštní školy a další. Zúčastnilo se jich na 1900 dětí v doprovodu svých pedagogů. O programy je i v letošním roce mimořádný zájem, který není zatím možno uspokojit.

Sdružení proto získalo díky pochopení zastupitelstva a starosty obce Křinice do pronájmu budovu zrušené Školy v přírodě v Křinicích. Zde zřídilo Středisko environmentální vzdělanosti RUCÉ, které umožní denní výukové programy i pravidelné kroužky či kluby dalším dětem a mládeži i dospělým z Křinic i z celého Broumovska i pobytové vzdělávací akce účastníkům z celé ČR včetně mezinárodní účasti.

Díky úsilí členů sdružení bylo Broumovsko vybráno jako jedno ze tří míst v ČR, kde se uskutečňuje projekt „Interpretace historického a kulturního dědictví“, který iniciovala Nadace Partnerství vypsáním celorepublikového výběrového řízení. Sdružení se také zabývá problematikou rekonstrukce objektu bývalého měšťanského pivovaru, ve kterém vzniká projekt „Centra Broumov“.

Výroční zpráva občanského sdružení „TUŽ se, Broumovsko!“ obsahuje řadu dalších již dokončených nebo probíhajících akcí. Uvedme ještě alespoň vyhlášení již druhého ročníku Broumovské literární ceny, o kterém jsme psali, projekt „Obnova historických cest na Broumovsku“ – například loňské procesí v Polici nad Metují. Významným počinem s mezinárodním dosahem a s velkou mediální odezvou bylo vybudování uměleckého památníku „Kříž smíření“ v Teplicích nad Metují ve spolupráci s tehdejšími vedením města a Sdružením dobrovolných aktivit INEX.

Závěrem můžeme konstatovat, že většina členů sdružení „TUŽ se, Broumovsko!“ deklaruje upřímný zájem se ještě více otevřít místnímu prostředí a spolupracovat s lidmi i mimo své členské základny. Dá se předpokládat, že práce sdružení bude přinášet ještě více radosti a užtku nejen jeho členům, ale mnoha lidem na Broumovsku, kteří se na jeho akcích aktivně či pasivně podílejí.

Poděkování

[nahoru ▲](#)

V sobotu 18. ledna 2003 pořádal Městský úřad v Broumově spolu s Českým svazem žen Broumov Společenský ples.

Ples se vydařil, a proto tímto děkujeme všem, kteří tuto akci podpořili. Poděkování patří také hudbě Song z Police nad Metují, která vytvořila svým vystoupením báječnou atmosféru.

Výtěžek ze vstupného a bohaté tomboly bude z části použit na zakoupení vstupenek na divadelní představení v Městském divadle v Broumově pro členky ČSŽ ke Dni matek. Další část peněz je věnována jako počáteční částka na pořízení elektrického osvětlení broumovského vánočního stromu.

Výbor Českého svazu žen, Broumov

Chceme v Broumově vůbec chodit do divadla?

[nahoru ▲](#)

Měsíc prosinec a leden byl bohatý na konání kulturních programů v našem Městském divadle.

Určitě skoro každý si mohl vybrat z nabízených pořadů a alespoň jeden večer se odtrhnout od televize či videa a zajít do divadla.

Hned na počátku bych chtěl připomenout, že kapacita našeho broumovského divadla je pouze 194 míst. Zdálo by se, že je to tedy dost málo, ale opak je pravdou.

Prosincové divadelní představení „Červená knihovna“ v podání Klicperova divadla z Hradce Králové navštívilo celkem 42 diváků. Předpokládalo se, že o hradecké divadlo bude větší zájem. Někteří broumovští občané zajíždějí na jejich představení přímo do Hradce Králové.

Po novém roce byla pro broumovské diváky připravena beseda „V šachu“ s Ivanem Vyskočilem a Anife Ismed Hassan. Předpokládali jsme, že známé osobnosti přitáhnou dostatek diváků. Nakonec přišlo pouze 67 diváků.

Trochu lepší situace byla u představení brněnského divadla KLAUNIKA - „Don Quijote de la Ancha“. Divadlo se naplnilo z poloviny – přišlo cca 104 diváků. Vypadalo to, že se začalo blýskat na lepší časy.

Určitě zcela odlišnou akcí byla beseda „Rizika lásky“ s MUDr. Radimem Uzlem. Zcela jiný žánr zábavy - skutečně zajímavá beseda s poutavým vyprávěním Dr. Uzla však „přitáhla“ celkem 59 diváků. Škoda.

Snad nejhorší účast byla na představení divadla VICENA z Ústí nad Orlicí. Bohatě vypravená divadelní komedie přilákala do divadla pouze 37 diváků. Skutečně žalostná účast!

Určitě si kladete jako já otázku, jak je to možné, že divadlo zeje mnohdy prázdnotou. Divadlo, které nám mnozí závidí pro svoji útulnost, historii (v příštím roce uplyne 200 let od jeho otevření). Myslíte si, že vstupné bylo příliš vysoké? Že byla malá propagace pořadů, které se v divadle konaly? Asi ani jedno nebylo důvodem malé účasti diváků. Všechna představení jsou včas plakátována, a to nejen v Broumově, ale i v okolních obcích, ale také v Polici nad Metují a Teplicích nad Metují. Informace o konaných akcích jsou zveřejňovány také na internetové stránce města Broumova, o akcích informují také Náchodské noviny, informace o pořádaných akcích vysílá ve svém kulturním servisu „Radio Metuje“, městský rozhlas. Také jsou pravidelně měsíčně rozesílány letáčky firmám, organizacím, ale i soukromým osobám, které jsou informovány o tom, co se bude v Broumově konat.

Těžko jednoznačně odpovědět na to, proč jsou návštěvy tak žalostné. Asi není velký zájem o tento druh zábavy. Televize a video zřejmě vše nahrazuje. Štěstí jen, že je divadlo hojně navštěvováno malými dětmi a jejich rodiči či prarodiči při konání dětských představení o sobotách. Snad tomu bude i nadále. Alespoň se nestane, že děti budou znát divadlo pouze z vyprávění svých prarodičů.

Petr Církľ

Vyšlo nové číslo sborníku

[nahoru ▲](#)

Státní okresní archiv v Náchodě vydal v těchto dnech nové, již osmé, číslo sborníku „Stopami dějin Náchodska“. Publikace čítající téměř 400 stran formátu A 5 obsahuje řadu studií a materiálů z historie regionu a bohatou obrazovou dokumentaci. Čtenáře z Broumova jistě zaujmou především články s místní tematikou. Například „Kronika Martina Rothera, školmistra v Heřmánkovcích“ nebo soubor dvou kratších příspěvků na téma pašování na česko-kladské hranici či vzpomínky na krajinu, pověsti a některé jejich hrdiny z Broumova. Velké množství faktografie obsahuje také studie „Roubené a hrázděné stavby v městech a městečkách okresu Náchod“ a výběrová bibliografie historických článků z týdeníku Nový čas z let 1960 – 1980. Sborník je možno zakoupit v místním knihkupectví nebo přímo v archivu.

LB

Občanská iniciativa Kříž smíření v Teplicích nad Metují získala cenu za lidská práva a vydává knihu

[nahoru ▲](#)

V září minulého roku se v Teplicích nad Metují a na nedaleké Bukové hoře uskutečnilo při odhalení památníku Kříž smíření nevšední setkání těch, které oslovila myšlenka a aktuální potřeba smíření mezi lidmi a národy v dnešním rozděleném a konfliktním světě. Během podzimu se pak Buková hora stala cílem mnoha cest místních obyvatel i přespolečných návštěvníků – mezi nimi bohužel i takových, kteří svůj nesouhlas se smířením, dialogem a tolerancí vyjádřili kladivem, sprejem a poškozením památníku. Iniciátoři projektu škody již částečně odstranili a zbylé zahradí po skončení zimy. Chtějí také dalšími konkrétními akcemi přispívat k oživení diskuse o mezilidském i mezinárodním porozumění. Prvním výrazným počinem bude vydání knihy s názvem Na cestě od Kříže ke Smíření a také benefiční koncert Táni Fischerové a Daniela Dobiáše.

Kříž smíření získal Cenu Franze Werfela

Německé Centrum proti vyhánění a s ním spojená nadace udělilo letos poprvé cenu, pojmenovanou po Franzi Werfelovi, německém spisovateli židovského původu narozeném v Praze, kterou mohou dostat jednotlivci nebo skupiny lidí za zásluhy o obranu lidských práv. Cenu získala společně skupina iniciátorů a hlavních organizátorů Kříže smíření - Sdružení dobrovolných aktivit INEX, zastoupené předsedou Petrem Kulíškem, sdružení TUŽ se, Broumovsko!, zastoupené předsedou Janem Piňosem a město Teplice nad Metují, zastoupené předchozí starostkou Věrou Vítovou, spolu s arménským vyhnancem žijícím v Německu panem Míhranem Dabagem, známým odborníkem na výzkum genocidy. Cena, o níž rozhodla porota 23.1., bude udělena v červnu v Berlíně.

Občanskou iniciativu Kříž smíření ocenila porota nejen jako odvážné znamení česko-německého dialogu a čestné společenské angažmá, ale i pro stovky hodin dobrovolné práce, které byly projektu věnovány. Cena je spojena s odměnou 10 000 euro, jež bude rovným dílem rozdělena mezi iniciátory Kříže smíření i Míhrana Dabraga.

Franz Werfel (1890–1945) byl německý básník a prozaik židovského původu narozený v Praze. Autor mnoha románů, novel a básnických sbírek, je považován za zakladatele rakouského expresionismu. Od r. 1917 žil ve Vídni, odkud v r. 1938 emigroval před fašismem do Francie, v r. 1940 přešel přes Pyreneje do Španělska a odtud se dostal do USA. Za tragédii Kozlí zpěv a za celoživotní dílo byl vyznamenán v r. 1927 československou státní cenou.

Zahrádka a zima

[nahoru](#) ▲

V zimních měsících příroda odpočívá. Ideální pro zahrádku by byla pěkná sněhová přikrývka, nepříliš silné mrazy. Napadne-li mokrá a těžký sníh, setřásáme ho z tují a jalovců, pokud nebyly větve navázány ke

kmenům.

Dobrý zahrádkář přikrmuje drobné ptactvo, aby měl zdatné pomocníky na likvidaci škodlivého hmyzu.

Pokud nám to zima dovolí, prořezáváme a zmlazujeme ovocné a okrasné dřeviny. Je čas prohlédnout a opravit stroje a nářadí.

Promyslíme si, jak upravíme travnaté plochy, vyznačíme si prostor na zeleninové a květinové záhony. Cestičky mezi záhony můžeme vydláždit, pokrýt plastovými rohožemi, nebo necháme travnaté. Ty pak musí být širší, na údržbu použijeme sekačku.

Naplánujeme si, jakou zeleninu a jaké květiny budeme pěstovat. Mějme na paměti, že zahrádku máme pro odpočinek a potěšení.

Chceme-li mít zeleninu brzy a ve větším množství, založíme si pařeniště, v lepším případě skleník. Tady je předpoklad dostatku dešťové vody, případně vody z potoka nebo rybníka. Do pařeniště musíme jako podklad dát hnůj, navrch zeminu obohacenou zralým kompostem nebo vhodným substrátem. Pařeniště i skleník musíme větrat, zalévat a případně stínit. Je to náročné na práci a čas.

Záměr stavby chatky nebo altánu ohlásíme na stavebním odboru městského úřadu, kde nám sdělí další podrobnosti. Jestli máte zahrádku v nájmu, domluvte se také s pronajímatelem.

I v zimě platí zásada, co můžeme udělat dnes, neodkládejme na jindy. Možná, že letos přijde jaro dříve a nemělo by nás zaskočit.

M. Chalupníček

Veterinární koutek - Jsou téměř jako lidé

[nahoru](#) ▲

Majitelé zvířat se leckdy velice diví, když jim veterinář sdělí diagnózu, že jejich zvíře vůbec může takovou nemoc mít. Jedná se například o cukrovku, epilepsii, šedý zákal, srdeční nedostatečnost a jiné choroby. Samozřejmě, zvířata mají mnoho svých specifických chorob, které člověk nemá, a ani je dostat nemůže (a naopak). Ale obecné principy stavby a funkce těla živočichů (a tím i člověka) jsou si velmi podobné.

Soužitím s člověkem se některé nemoci u zvířat velmi zvýraznily. Velmi typickým příkladem je obezita. V přírodě běžně obézní zvíře nenajdete, nemělo by šanci přežít, ani nesežene tolik potravy, aby mohlo ztloustnout. Po ulicích však běžně chodí překrmené chlupaté psí karikatury. Do ordinace pak přijdou nejčastěji s poruchami zažívání, bolestmi páteře, kloubů, silně namáhané srdce bývá zvětšené. Tyto

problémy dobře znají především humánní lékaři. Přitom by stačila jen určitá přísnost majitele pacienta – krmit pouze tolik, kolik má pes daného plemene a hmotnosti dostat, nekrmit lidskou stravou (příliš solenou a kořeněnou) a nedávat žádné další pamlsky.

Poměrně běžná je u psů i cukrovka - diabetes. První, co majitel zjistí, bývá zvýšené pití, močení, hubnutí a unavitelnost. Cukrovka se stejně jako u lidí nedá léčit, ale pomocí injekcí inzulínu se hladina krevního cukru udržuje v přijatelném rozmezí a pes či kočka mohou žít ještě dlouho, jen jim majitel denně píchne injekci a dodržuje životosprávu.

Častým, většinou poúrazovým onemocněním bývá epilepsie – padoucnice. Majitel je vyděšen nepěkným záchvatem, kdy je zvíře v křečích a v bezvědomí. Ani toto onemocnění není léčitelné, ale pomocí pravidelně dávaných léků lze navodit dlouhá bezzáchvatová období plnohodnotného života.

Na těchto několika příkladech je vidět, jak moc nám jsou naši zvířecí miláčci podobní. Samozřejmě, jsou i rozdíly, některé docela zajímavé - u psů a koček je například vzácnost infarkt srdce. Také zubní kaz je u nich vzácný. Snad alespoň těchto „vymožeností civilizace“ zůstanou ušetřeni.

MVDr. Mach, Veterinární ošetrovna Broumov, Obránců míru 164

Z činnosti policie České republiky

[nahoru](#) ▲

Od 22. 1. do 20. 2. se na Broumovsku událo:

- celkem 12 dopravních nehod, z nichž jedna - v Hejtmánkovicích -, skončila závažnějším zraněním cyklisty
- šest případů rušení občanského soužití a čtyř fyzických napadení - nápadně mnoho se jich odehrává na Poříčí a zejména v Soukenické, která často dominuje i v jiných kauzách
- převezení dvou osob k soudu do Náchoda, jedné k výkonu trestu a zatčení další, celostátně hledané; na celu umístění pána, tropícího v Teplicích výtržnosti a stíhání dalšího za neplnění vyživovací povinnosti
- krádež plastové popelnice před školní jídelnou u MÚ
- krádež peněženky a občanky z batohu ve školce
- pohřešovaný čtrnáctiletý hoch z Broumova byl vypátrán u svých známých v Polici
- vloupání do dodávky Peugeot na náměstí
- při neúspěšném pokusu o vloupání do domu na náměstí ztroskotal pachatel na několikerych dveřích, které ovšem pořídil notně poškodit
- obvykle radíme případy této rubriky v časové posloupnosti, případně je slučujeme podle společných znaků do skupin. Následující výčet bude však čtenáři možná připadat poněkud

nesourodý. Co má společného krádež kytary z půdy domu U Horní brány, o níž jsme psali minule, s dalšími případy vinoucími se jako červená nit celým zde popisovaným obdobím: rozbitím přepážky a krádeží 7.000 Kč za plného provozu v Uhelných skladech, krádeží motocyklu a úhlové brusky v Soukenické, krádeží kola tamtéž, krádeží mopedu a dalších drobností z kůlny ve stejné ulici, krádeží peněženky? Jejich společným jmenovatelem je třináctiletý gauner z Luční ulice. A to jde jen o případy z poslední doby, na kontě jich má daleko více a pro policisty není žádným nováčkem. Je to žáček pilný, nelení si třeba i přivstat a pořídit si něco i před vyučováním, někdy si vezme ve škole volno, potřebuje-li toho pořídit za dopoledne více. Jde to lehce, ty věci ho někdy samy vyhledávají; například kradená peněženka nalezená v jeho kapse - nechápal, jak se mu tam mohla potvora dostat. Pro policisty je s takovými radost pracovat: Chytíte ho - třináctiletého - uděláte mu „ty ty ty!“, hezky zase propustíte a čekáte, jestli bude příště šikovnější, nebo ho budete muset chytit znovu. Až po dlouhém čase se vám ho možná podaří dostat do Diagnostického ústavu, jak se i nyní stalo

- elektroinstalaci a měděné trubky na mléko vytrhal a ukradl neznámý pachatel ve vižňovském kravíně; o něco později v Hejtmánkovicích rovněž z kravína, ovšem bývalého, zmizely cihly. Až někde na třetím místě zmizí i krávy, bude to jasné, někdo bude nový kravín
- broumovský občan si objednal čistokrevné štěně. Zaplatil předem, dostalo se mu však jen čistokrevného podvodu
- místní žena nahlásila krádež automobilu zn. Simca a při pátrání bylo zjištěno, že s tímto vozem byla následně páchána trestná činnost na Rychnovsku. S SPZ odcizenou z jiného vozu nemá pachatel jistě také žádné čisté úmysly
- v minulém čísle jsme v souvislosti s krádeží pískovcových koulí z klášterní zahrady zapomněli informovat, že v závěru loňského roku byla ukradena i poslední ozdobná váza z průčelí sokolovny, která tam ještě po letní krádeži jejích kolegyně zbyla. A už je tu krádež další. Tentokrát si pachatelé vybrali tematicky cennou sochu Krista v Hejtmánkovicích. Její cena? Pro barbara žádná, respektive těch pár mizerných tisícovek, za které ji jinému barbarovi střelí, pro úředního odhadce dejme tomu sto tisíc, pro toho, kdo ví, že zmizelo cosi neopakovatelného, škoda nevyčísitelná
- krádež platební karty z čekárny ordinace MUDr. Červenky a nedlouho nato podobně zmizela peněženka z ambulance nemocnice. Broumovská moudrost: Lepší je být zdravý a bohatý, než nemocný a okradený
- případ sebepoškozování nahlásil muž z Meziměstí: jeho soused běhal po chodbě domu celý pořezaný
- vloupání do prodejny Elektro Černý, které ve dvě hodiny v noci zpozorovala a na čísle 158 nahlásila jedna žena. Když se na místo dostavila hlídka, byli sice pachatelé i se sedmi videokamerami v hodnotě 130.000 Kč pryč, ale policisté se vydali po jejich stopách. Následovala dlouhá honička k Dolní bráně, Tyršovou ulicí pod klášter, kde se pak stopy dělily. První z pachatelů byl dopaden v Soukenické, druhý během příštího dne, ovšem již o dvě videokamery lehčí. Ukázalo se, že se jedná o staré firmy: Jeden z Broumova, již vícekrát trestaný a druhý z Opočna, byl v tu chvíli po svého propuštění z výkonu trestu pouhých deset dní na svobodě. Škoda, že se zlodějům v běhu nepodařilo alespoň jednu z kamer zapnout, úspěch v pořadu Natoč to! by měli jistý, nebyli však dosti „Rychlí“. Jinak jde ovšem o bravurní zásah místních policistů a zvláštní ocenění a poděkování

- si zaslouží ona žena, která tak pohotově případ nahlásila.
- krádež mezi spolužáky ve speciální škole v Meziměstí
 - krádeže benzínu z automobilů v Olivětíně, v Soukenické ul. a třídě Osvobození a nafty z areálu BSS v Soukenické
 - vloupání do chovatelských potřeb v Lipové, zmizely peníze a další drobnosti. Možná si utvořit obrázek: konzervy, granule, pytlíky se semeny a pachatelé, jak to všechno otvírají a cpou si břicha
 - ukradený žigulík byl nalezen na jiném místě - patrně si lupič potřeboval pro něco jenom nutně popojet
 - nezletilé děti ve Verněřovicích napadl asi metr dlouhou gumovou hadicí jeden místní občan. Kdyby tak učinil aspoň 17. listopadu, mohlo by to možná být bráno jako pokus o alegorický živý obraz k výročí událostí na Národní třídě. Takto v únoru je to trestný čin
 - krádež peněženky v Labuti a občanky v olivětínské Ambře
 - 15 rolí izolační lepenky zmizelo ze skladu v Soukenické ulici
 - sprejeři se dvakrát krátce po sobě vyřádili na vagónech v Meziměstí. V době, kdy mnozí vydávají nejen toto, ale s odpuštěním kdejaký pšouk za duchovní výkon a umění, se není nad čím podívat
 - krádež kabelky v ul. Gen. Svobody přímo z domu
 - požár dodávky na Spořilově způsobila podle všeho technická závada
 - muž z Rychnova se rozhodl tlumit fyzickou bolest prášky a duševní trýzeň alkoholem v restauraci Pod věžičkou. Vybuzený touto kombinací se pak odebral na místo svého pobytu - ubytovnu Diakonie, kde se patrně rozhodl pomoci si ještě od jedné trýzně a pokoušel se neúspěšně proniknout na pokoj své spolubydlící. Hluk, který při tom působil, přiměl však dalšího obyvatele ubytovny k tomu, aby ho ústně napomenul ke klidu, že on musí ráno vstávat do práce. Dostalo se mu ale bleskové odpovědi v podobě několika bodnutí nožem - do nohy, břicha a boku. Jen včasný chirurgický zásah v místní nemocnici mu patrně zachránil život, neboť byl zasažen žaludek a ledviny jen těsně vedle. Pachatel, který se dal na útěk, byl zadržen asi po hodině
 - poškození dveří u chalupy v Ruprechticích a nedlouho nato vloupání do chalupy ve Verněřovicích a do penzionu ve Vižňově, odkud zmizely věci (např. televize, video...) v hodnotě 70.000 Kč
 - z krádeže peněženky z auta, z vloupání do autobusu a os. automobilu, vše v Hejtmánkovicích krátce po sobě, byl usvědčen jeden pachatel
 - tradiční neplechy na tradičních místech: krádež kasírašky v herně Trefa a fyzická napadení v Bowling klubu Meziměstí a kinokavárně Vegas
 - kam dřív skočit nevěděli policisté o sobotním ránu v Soukenické: na jedné straně úmrtí (patrně přirozené) v penzionu pro důchodce, z druhé strany přes cestu vykradených 70.000 Kč z kancelářské pokladničky firmy Jopeco

K. Franze

Drancování kamenných památek na Broumovsku

[nahoru ▲](#)

Jedním z nejzávažnějších případů vandalského drancování kamenných památek na Broumovsku v poslední době je krádež sochy zbičovaného Krista z Hejtmánkovic. Zdá se, že v naší společnosti není dostatek vůle a prostředků k zastavení tohoto kulturního barbarství. Na plenění posledních ukázek prací starých sochařů a kameníků se podílejí většinou notoricky známé místní zlodějské party, a to ruku v ruce s překupníky a snoby z vysoce kulturní a civilizované západní Evropy. Ti si předměty, o jejichž původu nemohou mít nejmenší pochybnosti, rádi zdobí své domy a zahrady.

Zprávy z Ulity

[nahoru](#) ▲

Broumovská laťka 2003

V sobotu 18.ledna oslavila Broumovská laťka své 10. výročí. Toto jubileum bylo pro nás pořadatele dobrým důvodem k nákupu doskočiště, o kterém jsme 10 let jen snili. Tato „žíněnka“ zůstala po závodech v hale a mohou ji tedy využívat k případnému tréninku všichni, kteří o skok vysoký mají zájem. Předpokládáme, že této lehkootletické disciplíně budou věnovat větší prostor učitelé, kteří sem se svými žáky přicházejí na hodiny základní tělesné výchovy.

Závodníků bylo letos jen 28, z toho 11 děvčat a 17 chlapců. Loni jsme si pochvalovali, jak zájem stoupá a letos je všechno jinak. I přes tuto okolnost zde vládla příjemná sportovní atmosféra. Nemalou zásluhu na tom mělo citlivé ozvučení pana Petra Cirkla. Důležité místo hlavního rozhodčího zaujal již tradičně pan Jiří Klečka a jeho pomocníkem byl kromě zaměstnanců Ulity pan Jaroslav Žid. Výše jmenovaní pánové byli přitom, když Broumovská laťka vznikala a jejich zásluhu na této soutěži přišel ocenit pan místostarosta Ringel. A pak už se „jen“skávalo a skákalo, fandilo, tleskalo, odměňovalo. Na vše dohlížel svým bystrým okem maskot soutěže, plyšový skokan zelený. Pro absolutní vítězství si po dramatickém zápolení doskákal Petr Kops z Police nad Metují. Překonal výšku 140 cm a odnesl si mj. broušený pohár věnovaný sponzorskou firmou FINE GLASS, rovněž z Police nad Metují (mnohokrát děkujeme) Výsledky dalších soutěžících jsou k nahlédnutí v kanceláři Ulity, v jejich vývěsních skříňkách a internetových stránkách web.quick.cz/ulita. Odměny soutěžícím a „jubilantům“ byly zakoupeny z příspěvku města. Až uvidíte někoho v tričku s logem Broumovské laťky, pak vězte, že to byla jedna z cen, které se zde vítězům rozdávaly.

M. Škopová

Rekordy Broumovské laťky

- žákyně 9leté a mladší - Kateřina Vítová, 99 cm (1997)
- žákyně 10 a 11leté - Linda Šlapková, 115 cm (1995)

- žákyně 12 a 13leté - Lucie Cepková, 125 cm (1998)
- žákyně 14 a 15leté - Radana Hliníková, 136 cm (1998)
- dorostenky 16 a 17leté - Veronika Košťálová, 115 cm (1996)
- žáci 9letí a mladší - Jan Petrov, 104 cm (1994)
- žáci 10 a 11letí - Vojtěch Louda, 120 cm (1994)
- žáci 12 a 13letí - Michal Propílek, 134 cm (1996)
- žáci 14 a 15letí - Jiří Švancara, 155 cm (1996)
- dorostenci 16 a 17letí - Jiří Švancara, 164 cm (1998)
- muži 20letí a starší - Jiří Švancara, 155 cm (2002)

V prvním únorovém týdnu, o jarních prázdninách, se zárodek Komunitního centra, tedy Dětské Umělecké Bratrstvo, vypravil na Králický Sněžník. Za krásného zimního počasí zde děti prožily sedm dní vyplněných lyžováním, bobováním a dalšími zimními radovánkami.

15. února si děti mohly zasoutěžit i zatančit na karnevalu Ulity, tentokrát v „Lesním království“. Kromě obvyklých karnevalových masek tu byly k vidění i obyvatelé lesa Řáholce – Rumcajs, Manka, Cipísek a jejich kamarádi lesní víla, netopýr, vodník a žabky, dokonce i starý jezevec.

Děkujeme sponzorům karnevalu! Byli to: Global Radio (Zdeněk Hajpišl), KOPE-galanterie, Veba a.s., Drogerie Szoková Alena, Papírnictví Malenka, Servis Černý, Jeans Mode, Tabák – Marie Štěpánová, DUO-Krtičková, Jaroslav Hrubý- Prodej dětského textilu, H+K Styl.

Zveme Vás na vybrané březnové akce:

- 3. března, v 18 hodin, v rámci klubu Slunečnice se v Ulitě uskuteční v pořadí již čtvrtá ochutnávka výrobků zdravé výživy od fy Sunfood Dobruška. Zájemci o zdravou změnu v jídelníčku jsou vítáni. Vstupné 30 Kč.
- 15. března, v sobotu, pojedeme plavat do náchodského bazénu. Přihlášky v Ulitě začátkem března.
- 18. března, v 16 hodin se v Ulitě uskuteční zajímavá přednáška pana K. Faltys z Chrudimi na téma Využití přírodních zákonů k léčbě a prevenci chorob, úrazů, nehod a konfliktů. Vstupné 70 Kč. Pan Faltys nabízí energetizované předměty, kterými lze pozitivně ovlivnit zdravotní stav organismu, myšlení, jednání, kvalitu voda a potravin...

Nabídka dětských letních táborů

- **Tajemství středověkého hradu** - 6. – 16. 7. 2003 - Propad v čase způsobí, že se dostaneme o několik století zpátky, až do středověku. Strávíme společně 11 dní v době statečných mužů a žen, rytířských turnajů a velkých výprav za slávou a bohatstvím. Můžete si také vyzkoušet lov ryb a divoké zvěře, hrnčířství, barvířství, šperkařství či mastičkářství a další dobová řemesla nebo se zúčastnit středověké hostiny. Ubytování: táborová základna u rybníka Chochol, Svatouch - Žďárské vrchy,

stany s podsadou Cena: 2530 Kč

- **Letní tábor Zdoňov aneb Stroj času** - 14. – 26. 7. 2003 - Pomocí záhadného stroje času se vydáme na detektivní výpravy do historie Broumova. Čekají nás dobrodružné cesty, zajímavá setkání, tajuplné záhady, ale i radosti a strasti všedního táborového života. Ubytování: Zdoňov - tábořiště za Křížovým vrchem, stany s podsadou. Cena: 2000 Kč

Komunitní centrum připravuje:

- **Prázdniny s DUBem (DUB = Dětské Umělecké Bratrstvo)** - 28. 6. – 10. 7. 2003 - Letní dobrodružná objevná cesta pro dívky Amazonky a jejich kolegy, které si obvyklé letní radovánky doplní hrou, zpěvem, výtvarnou prací a řemesly. Ubytování: Heřmánkovice - budova. Cena: v jednání, max. 2200 Kč

Závaznou přihlášku, propozice a další informace obdržíte v SVČ ULITA DDM, Komenského 245, 550 01 Broumov. Telefon 491 521 381, E-Mail: ulita@worldmail.cz, <http://web.quick.cz/ulita> - (přihláška ke stažení, propozice)

Nový Klub včelařů v Broumově

[nahoru ▲](#)

Komunitní centrum při SVČ Ulita v Broumově zahajuje činnost nově zřízeného Klubu včelařů.

Je určen všem zájemcům z řad mládeže i dospělých, kteří by se rádi seznámili s touto krásnou zálibou a měli by chuť pod odborným vedením pečovat o společné a později i vlastní včelstva.

Informativní schůzka všech zájemců se koná ve středu 19. března 2003 v 18,30 hodin ve Středisku volného času Ulita na Komenského ulici 245 v Broumově.

Environmentální vzdělanost

[nahoru ▲](#)

Život na planetě Zemi je ohrožen v samé své podstatě. Ne válečným konfliktem, ne jakousi kosmickou katastrofou, ale přímou činností nás lidí.

Většinou tuto skutečnost přijímáme zatím se značným despektem, mnohých se to vůbec jakoby netýká a lidé, kteří se snaží žít nebo jednat jinak, než odpovídá duchu naší kulturní a historické tradice, jsou pro většinu ostatních blázni. S tím se asi nedá nic dělat.

Pokud je pro někoho výskyt vážných onemocnění, tragická úmrtí mnohdy nejbližších, nevídané povodně a široký rozsah katastrof nejružnějšího druhu pouhá náhoda, asi těžko se bude nad sebou zamýšlet. Pokud

si však jsme schopni položit otázku, proč se to všechno děje a proč právě dnes, můžeme dojít kromě jiných odpovědí i k té, která nás dovede ke způsobu našeho života, k našemu chování, jednání, prostě k sobě samým.

V našem dřívějším bydlišti v jiném koutu naší republiky jsme měli souseda, kterému manželka i dcera zemřely na rakovinu dýchacích cest. Všechno, co domů přinesl a nespotřeboval, v létě odkládal a v zimě spaloval ve svých kamnech. Věděl, že tím oblažuje okolí hrozným zápachem, snad tušil i to, že to je škodlivé. Na přímou výtku reagoval slovy „topím většinou uhlím, a když spaluji odpad, zavřeme okna a nechodíme ven“.

Je těžké převzít odpovědnost za své chování. Ještě těžší je uvědomit si, že máme každý jen to, co si zasloužíme. Proto však, abychom neubližovali a nezhoršovali beztak už dost zoufalý stav naší planety, není třeba chodit až do takových hloubek. Cokoli uděláme jinak, vstříc ozdravení prostředí, ve kterém žijeme, bude ku prospěchu. A pokud nás bude hodně, pak i taková „maličkost“, že nebudeme vyhazovat plasty do kontejneru, kam dáváme ostatní odpad, a tím způsobíme, že nebudou vyváženy na skládky, určitě našemu prostředí pomůže. Také se mi to zdálo při prvním set-kání podezřelé, ale dnes tomu rozumím: Lidé nakupují rohlíky do již použitých sáčků, které si přinesou z domova. A takový sáček se dá při trošce pozornosti použít několikrát bez ohrožení hygieny. Nehledě k tomu, že my starší pamatujeme, pokud jde o balení potravin, časy, o kterých lépe nemluvit.

Mnozí pečlivě a vědomě zvažují své cesty autem. Možná ne vždy proto, aby ušetřili za benzin, ale proto, že si uvědomují, jak každý spotřebovaný litr ovlivňuje prostředí ve městě, jak zvyšuje spotřebu ropy, jak nás přibližuje energetické krizi. Na druhé straně urychluje vývoj a přibližuje nás všechny k přechodu na obnovitelné zdroje. O nich budeme hovořit příště.

Stále přibývá lidí, kteří snižují vědomě svoji spotřebu masa. Mnozí tak řeší své zdravotní problémy, jiní třeba etické zábrany. Ale pokud vezmeme v úvahu, že výroba jednoho kilogramu masa je energeticky až 50 krát náročnější než výroba jednoho kilogramu obilovin, není takové omezení spotřeby masa věc zanedbatelná. Zvláště když navíc zvážíme další aspekty takové změny – zdravotní, etické, morální, o duchovních zatím nemluvě. Omezení osobní spotřeby masa je pak významné zejména proto, že jak jsme si ukázali minule na konkrétních faktech, žijeme na dluh. Překračujeme o 20 % možnosti obnovy pozemských zdrojů.

Jiným účinným způsobem ochrany a zlepšení prostředí, ve kterém žijeme, je ohleduplnost. Vědomé prožívání vztahů k lidem, ke zvířatům, k rostlinám i stromům tak, abychom nenarušovali jejich životní podmínky, abychom je nepotlačovali a neničili, abychom i ostatním dopřáli svobodu a rozvoj.

Samotný požadavek vědomého života je nesmírně náročný. Zjistíme to, jakmile jdeme třeba po ulici a jen několik minut se snažíme myslet jen na to, že kráčíme, na to, co vidíme, koho potkáváme, jak se chováme. Bez toho, že bychom cokoli posuzovali, vytvářeli závěry, plánovali, strachovali se a připustili, aby se nám hlavou honily ony desítky myšlenek jedna přes druhou, jak jsme většinou zvyklí.

Určitě jsme všichni zažili zázrak, který se s námi stal, když jsme neměli zrovna dobrou náladu, v okamžiku, kdy se na nás někdo usmál, nebo dokonce vlídně promluvil. Rozsvítilo se slunce a svět byl krásný. A pokud se někomu zdá, že to nezažil, zkuste se zamyslet a lépe si všímat sám sebe a svých nálad. Je to pro vědomý život velmi důležité.

Tak jsme se dostal k tomu, čím můžeme okamžitě a zcela zdarma přispět k lepšímu prostředí, ve kterém žijeme. Tím, že se svobodně rozhodneme a začneme přijímat lidi takové, jací jsou. Budeme se na ně usmívat, dávat jim najevo, že nás zajímají a nakonec dokážeme i to, že je budeme mít rádi a respektovat je. A kolem nás se začnou dít zázraky. Skutečně svobodným se člověk stává až tehdy, když dělá jenom to, co sám chce. Když se nenechá manipulovat do rolí a situací jenom proto, že to vyžaduje někdo jiný, že je to tak obvyklé, že se to tak dělá.

Jak tedy můžeme přispět k ozdravení naší nemocné planety Země a k udržení života na Zemi? Svobodným rozhodnutím, že budeme vědomě vnímat a přijímat lidi, zvířata, rostliny kolem sebe. Pak také můžeme třídit odpady, omezit maso, chodit občas pěšky a dělat řadu užitečných věcí pro zachování života na Zemi. Je to tak jednoduché.

Přeji Vám, abyste našli chuť to zkusit a na nastoupené cestě k záchraně planety Země hodně úspěchů.

Jindřich Horkel

Poděkování za zdařilou sportovní akci

[nahoru ▲](#)

Ve dnech 18. 1. - 19. 1. 2003 se uskutečnila na Janovičkách u Broumova v areálu tábora Karosy Vysoké Mýto sportovně společenská akce - nultý ročník saňových závodů psích spřežení CROSS COUNTRY MID Janovičky 2003. Tohoto dvoudenního sportovního klání se zúčastnilo 53 musherů, 235 psů a přihlíželo jim přes dva tisíce diváků, což jsou na naše poměry neuvěřitelná čísla. Na dvou 26 kilometrových okruzích se závodilo i v kategorii skijöring (běžec na lyžích tažený psem), kde mezi muži vyhrál Michal Merhaut z Hradce Králové, závodící za spolupořadatelský Musher club „Metuje“ Červený Kostelec, a mezi ženami kralovala Pavla Kohoutová. V hlavní musherské kategorii pak nenalezl konkurenci Aleš Karban, jenž se svým osmispřežím dosáhl absolutně nejlepšího času 2:14,30 hodiny. Akci pochvaloval kdekdo, což jistě potěší, ale ocenění od tohoto profesionálního závodníka, který prohlásil, že závod na Janovičkách by po všech stránkách snesl plně evropské srovnání, má váhu. Pořadatelé - již uvedený klub „Metuje“ a pan Josef Joudal, jeden z mála místních aktivních provozovatelů tohoto sportu, spolu s rodinou a známými - za finanční podpory sponzorů, zvládli velmi dobře připravit trať i celkovou organizaci. Nutno dodat, že podle hesla: Šťěstí přeje připraveným!, vyšlo pořadatelům vstříc i počasí a dodalo závodům překrásnou zimní atmosféru. Byl to tak trochu malý zázrak, neboť nedostatek sněhu v tuzemských lokalitách zapříčinil, že na

Janovičkách šlo teprve o první realizovaný závod sezóny. Manželce jednoho mushera prý ještě v Benešově připadal pohled na okolní lehce zasněženou a navíc tající krajinu tak beznadějný, že žádala muže, aby vůz otočil zpět k domovu. Ten se však po cestě přes půl republiky nemínil jen tak vzdát a Javoří hory jen o pár metrů výše jeho víru odměnily a dokázaly, že se horami nezmou jen tak nadarmo.

Organizátoři by proto ještě jednou za sebe, za zúčastněné mushery a diváky rádi poděkovali všem, kteří jakýmkoliv způsobem přispěli k realizaci akce, a zejména níže uvedeným sponzorům: Lesy České republiky - Lesní správa Broumov, Samohýl a spol. - výhradní dovozce a distributor krmiva zn. Purina, HOBRA Školník, VEBA Broumov, BONO, Radio METUJE, Pivovar Olivětín, STEF - p. Stejskal, BSB p. Suchomel, MRAZÍRNY - p. Baluchová Simona, CATA, LUTOMA - p. Franc, MARYAN BEACHWEAR - p. Jirman, Z - Trade - p. Záliš, Kašparovský Luděk - DROGERIE, PRIKNER, Ogriščenko Pavel, Braha Jiří, LISOVNA UMĚLÝCH HMOT, Bejdák Petr, REMIDA CZ - p. Holeček, MALENKA papírnictví - p. Kašparová, BSS - p. Netík, VEL VES - p. Jirman, V.O.S. Velká Ves, p. Roško, p. Zelený

Zvláštní poděkování pak pro: manžele Trejtnarovy, Jiřinu Zelenou, Nadu Klementovou, Místnímu oddělení Policie ČR, Referátu cizinecké a pohraniční policie Meziměstí a Otovice, paní Jansové, starostce Heřmánkovic a Lyžařskému oddílu za proročování trati.

JUDO CLUB

[nahoru ▲](#)

JUDO CLUB Broumov informuje

Vážení rodiče, máte-li zájem, aby vaše dítě sportovalo, pak je tu naše nabídka. Judo je nejen olympijský sport, ale také sport pro zlepšení kondice, relaxace a sebeobrany. Je sportem pro děti, muže, ženy, zkrátka pro každého.

Kde: Sportovní hala Spořilov

Kdy: Úterý, čtvrtek, od 16 do 18 hodin

Kdo: Všichni zájemci od 8 let

Přijďte mezi nás!

Ples sportovců

[nahoru ▲](#)

TJ Slovan Broumov pořádala v sobotu 1. února 2003 na Střelnici již tradiční Ples sportovců. Příznivci broumovského sportu zaplněnému sálu hrála broumovská kapela Poslední pokus. Ples provázela bohatá tombola, do které darovali věcné ceny společnosti, soukromé firmy i soukromníci. Poděkování patří a.s. VEBA, Město Broumov, Pivovar Olivětín, SOMA Hejtmánkovice, Cross – Kříž, Broumovské strojírní, Hotel

Praha - Puschman, Domáci a kuchyňské potřeby a Zlatnictví –Ducháčová, Martincová, Galantérie Peroutka, Barvy – Iaky Rošková, Boutique Dušková, Koh-i-noor, Rychlé občerstvení Kratochvílová, Občerstvení ČSAD Panchartek, Obuv Cutis Havelka, Laguna Vašák, ČEKO, Salon Twiggy Brandová a Šemberová, Drogerie Polly Kašparovský, EDA Novotná, ELMON, Veřejná obchodní společnost Velká Ves – ZERO, Pejskar a spol. Police n.Met., Cukrárna Harlekýn, Hotel VEBA, LoMa sport – výroba dressů, Řeznictví K+Š, Večerka Hejzlar, Potraviny lahůdky Bejdáková, Servis Černý – provozovna elektro, Z – TRADE, Čtyřlístek, Alka – Vít, Sklenářství – Kašpar, Kadeřnictví – Mírové náměstí, Velves, Lékárna na poliklinice, Skrblíkuv ráj, Bistro Sudetka – Koudelkovi, Mototechna Radek Schon, Textil STYL – Hoffmann, Drogerie Szoková, Obchodní činnost – Hrubý, Papírnictví Malenka – Kašparová, Tabák – Štěpánová, Jeans MODE, Tabák TEMPO – Peroutková, Restaurace Winterswijk – Fischer, Broumovská lékárna – Machová, Chovatelské potřeby – Sýkora, Dřevoterm – Březová, Marcela Vondroušová, Věra Veselá, Miloslava Simonidesová, Eva Kolinková. Všem dobrovolným dárcům děkujeme a všem přejeme úspěšné podnikání v dalších letech.

Vzpomínky na Broumov v období 1. republiky

[nahoru](#) ▲

Narodil jsem se šest roků po první světové válce v broumovském klášteře, kde jsme na druhém nádvoří měli deputátní byt, neboť otec byl zaměstnancem klášterního velkostatku, staral se o lesní hospodářství. Byl jsem nejmladší z pěti dětí. Můj bratr, o pět roků starší, se mi brzo stal průvodcem po klášterních prostorách a hlavně po klášterní zahradě. Jako dítě mužského pohlaví jsme měli přístup i do míst, kam byl ženám přístup zakázán. Byla to zejména tzv. klauzura, kde bydleli kněží, ve východní části kláštera, která tvoří dominantu nad předměstím. Do této uzavřené části byl vchod z druhého nádvoří vpravo přes fortnu střeženou vrátným - fráterem. Pokud přišla za některým z kněží návštěva, odbývalo se setkání v návštěvní místnosti naproti fortně.

Další uzavřenou prostorou byla zadní část klášterní zahrady s parkovou úpravou, kde kněží často za pěkného počasí trávili čas na modlitbách. I jako děti jsme si vědomi toho, že se musíme chovat slušně a být potichu, abychom zbytečně nevyrušovali.

V severovýchodním rohu druhého nádvoří byla umístěna velká kuchyně, kde se připravovala strava pro kněží. Na ni navazovala velká jídelna - refektář - s mohutnými kachlovými kamny. V dělicí zdi byl větší otvor, kterým se strava podávala do jídelny, kde ji pak roznášeli sluhové. Do otvoru o rozměrech asi 1x1 m byl vsazena polovina sudu na svislé ose, kterým bylo možno otáčet o 180°. Jídlo se vkládalo do otevřené části sudu, ten se pak otočil a obsluha v jídelně si pokrm odebrala a servírovala. Toto důmyslné zařízení sloužilo k tomu, aby kněží v jídelně nebyli rušeni provozem v kuchyni. Jako všetečné dítě jsem jednou v poledne zašel do kuchyně, a jelikož mladé pomocné kuchařky měly smysl pro legraci, vzaly mě do náručí, vsadily do sudu a otočily směrem do jídelny. Nijak jsem se tomu nebránil, měl jsem také rád švandu. Mé zjevení se v jídelně vzbudilo všeobecné veselí, a i pan opat se tvářil pobaveně. Sluha mě ze sudu vysadil a za velkého hlaholu jsem byl vypuštěn na chodbu a odtud jsem již přes fortnu pádil domů.

Naším velkým přítelem byl pan Strauch, který měl na starosti odemykání a zamykání přední a zadní brány a ostatních prostor a natahování věžních hodin. Prováděl také různé pochůzky, a to i pro farní úřad, který měl místnosti na prvním nádvoří a kde měl pan Strauch také byt. Velkou událostí pro nás bylo, když nás vzal s sebou na natahování věžních hodin, k nimž se v posledním úseku vystupovalo po dřevěném schodišti. Natahování bylo značně namáhavé, neboť se musela vytahovat těžká pískovcová závaží. Nejsilnějším zážitkem bylo, když nám dovolil vylézt až nahoru do lucerny. Celou velkou bání se lezlo po dlouhém žebříku a při obtížném výstupu mě musel jistit můj bratr. Nahoře po otevření poklopu jsme se náhle ocitli v otevřeném větrném prostředí a mohli jsme si sáhnout na hodinové cimbály. Protože hrozil pád z věže, museli jsme sedět a dobře se držet. Odměnou za námahu a strach nám byl nádherný rozhled po celém Broumovsku. Doma jsme o svých zážitcích raději pomlčeli. Také si pamatuji, jak na věž byly za pomoci soustavy lan a za přihlížení početných diváků vytahovány nové zvony.

Naším oblíbeným rejdištěm byla obě nádvoří spojená průjezdem. Druhé nádvoří mělo své zvláštní kouzlo, do kašny stále tekoucí voda nás svým šuměním vždy večer uspávala.

Před fortnou je hluboká nepoužívaná studna, krytá ozdobným mřížovím. Bylo tradičním zvykem, že sem před Velikonocemi přicházely děti, trhaly lístečky s napsanými hříchy a házely je do studny.

Druhé nádvoří bylo také místem, kde se o prázdninách konaly zpravidla nábožensky zaměřené divadelní hry. Tato představení sehrávali vysokoškoláci, katoličtí skauti z organizace Quickborn, zpravidla z Lince nebo Vídně. Klášterní zaměstnanci postavili u druhého průjezdu, někdy také pod levým balkonem, pódium a divadlo mohlo začít. Ostatní plocha nádvoří byla zaplněna lavicemi a židlemi pro početné publikum.

Celkový počet členů konventu se v té době pohyboval mezi 30 a 40 kněžími. Národnostně převažovali Němci, Čechů bylo pouze několik. Naši rodinu občas navštěvoval pater Zlotý, rodem Polák, který byl velmi aktivní v mnoha směrech. Vlastnil malou promítačku, což byla na tehdejší dobu vzácnost, a po večerech nám promítal nejrůznější zfilmované nábožné scény i grotesky. Za jeho působení se jeden čas v neděli odpoledne hrálo v klášteře, v mezipatře druhého nádvoří, české loutkové divadlo.

Další příhodu jsem s paterem Zlotým zažil jako dítě asi tříleté. O Vánocích jsme ho doprovázeli, ministranti, můj bratr a já, do starobince, dříve samostatné budovy, nyní součást areálu nemocnice. Všichni měli bílé ministrantské oblečení, mne bratr posadil do malého ozdobeného žebříňáčku a představoval jsem Jezulátko. Naše vystoupení, provázené koledami a drobnými dárky, mělo u stařečků velký ohlas a bylo zpestřením jejich jinak jednotvárného života. Po válce byl pater Zlotý farářem v Ruprechticích.

Dalším občasným návštěvníkem naší rodiny byl Čech pater Norbert Lokvenc, jenž si na zdejším gymnázium doplňoval maturitu, aby pak odešel na bohosloveckou fakultu do Prahy. Často jsme si s ním zahráli halmu a také jsme jednou společně podnikli výpravu po klášterních půdách, což bylo veliké

dobrodružství. Po válce byl farářem v Polici.

Opatem byl pater Dominik Prokop, Němec, s námi ale hovořil vždy česky. Byl to velmi rozvážný a vzdělaný pán s přehledem řídící běh broumovského, ale i břevnovského kláštera. Opatovo obydlí bylo v prvním patře budovy mezi prvním a druhým nádvořím. Jeho komorníkem byl Čech pan Václav, který pečoval o všední potřeby svého pana preláta. Kromě duchovního poslání měl pan opat ještě další pracovní náplně - vypomáhal při vyučování na gymnáziu - učil češtinu - nebo konal náboženské přednášky v tzv. Pilířovém sále - Pfeilersaalu.

Klášterní provoz podléhal bezprostřednímu řízení pana převora. Byl to člověk rozvážný, pracovitý a důsledný. Jeho velkým koníčkem byla malá zahrádka vlevo u konce mostu. Na malém prostoru tady vypěstoval nádherný květnový koncert. Každý, kdo šel kolem, musel tu krásu obdivovat.

Častým místem našich her byla klášterní zahrada. Na konci mostu vpravo stojí domek, kde bydleli klášterní zaměstnanci. Jedna žena měla na starosti drůbežárnu na nejnížší terase zahrady, přístupné od domku kamenným schodištěm. Byla velmi pečlivou pečovatelkou o drůbež, dokonce také chodila a sbírala poztrácené peří.

Vlastní zahrada byla ohrazena plotem a zdí a jejím vládcem byl Čech, zahradník pan Konrád, spolu s několika pomocníky. Pěstoval zeleninu (také rebarboru) a zejména květiny, určené k výzdobě kostela. Téměř každý květinový záhon byl lemován keřiky zimostrázu, používaného k výrobě věnečků a na výzdobu slavnosti Božího Těla. Přízemí domu uprostřed zahrady sloužilo pro provoz zahrady, v patře byly dva byty, pro zahradníka a šoféra Wernera. Za domkem na západní straně se pěstovala zelenina v pařnících. Na východní straně byl v rohu domek se skleníkem a nedaleko nad ním mohutný dub, který od mého mládí značně zmohutněl.

Rád vzpomínám na svá dětská léta v české obecné škole (dnes Masarykova ZŠ). Byla zde také měšťanka, dvě třídy rodinné školy, mateřská školka a pěkná tělocvična. V boční budově byl byt ředitele Josefa Louckého a školníka Sýkory. Za budovou bylo pro děti pískoviště. Vyučování plynulo zpravidla bez problémů. Kdo zlobil a vyrušoval, byl napomenut. Jestliže zlobil i nadále, byl potrestán zpravidla úderem pravítka přes natažené dlaně. Tyto drobné tresty nebyly nijak zlé, ale pomáhaly k uchování dobrého pracovního ovzduší školy - kéž by i dnes měli kantoři takové pravomoci! Školník Sýkora měl nejvíce napilno v zimě, neboť v každé učebně byla násypná kamna, která už při příchodu žáků musela pěkně hřát. Do tříd byl zaveden rozhlas, kterým pan ředitel uděloval pokyny, ale z něhož jsme vyslechli i dopolední relace Československého rozhlasu pro školy. Pamatuji se na vysílání Smetanovy Mé vlasti, provázené překrásným výkladem Mirko Očadlíka. Škoda, že dnešní mládež o perlách vytvořených velkými postavami našich dějin ví tak málo.

Jednota Sokol v Broumově byla poměrně malá počtem, ale velká duchem. Náčelníkem byl Stanislav Opočenský, vzácný člověk, který pro své přesvědčení musel zemřít v koncentráku. Deska na budově pošty,

zasazená na jeho památku, mi vždy připomene minulost. Většina žáků naší školy byli také členové Sokola. Cvičit jsme chodili do naší tělocvičny nebo za pěkného počasí na školní dvůr či někam do okolní přírody. V roce 1933 byl ve středu našeho českého života - Sokolovně - uspořádán dětský den. I my jako druhá třída jsme měli na zahradě na vyvýšeném prostranství své zdařilé vystoupení. V přilehlé budově Sokolovny byl divadelní sál a restaurace. Pořádala se zde česká ochotnická představení, plesy a různá setkání. O objekt pečoval pan Valenta.

V roce 1933 se na českém stadionu Tužme se konal sokolský slet. Bylo to velmi upřímné a radostné setkání. České mámy napekly dorty a cukroví a s kávou, čajem a limonádou je prodávaly přítomným. Výtěžek šel ve prospěch jednoty. Cvičení mladších žáků jsem se také zúčastnil.

A ještě se musím zmínit o dalším výhradně českém místě - o kostelíku svatého Václava u Dolní brány. Mši tady sloužili čeští kněží, na varhanách hrávaly také mé sestry, zpěvačkami byly paní Umlafová a paní Fenclová. Na závěr bohoslužby všichni zpívali svatováclavský chorál, a už tehdy, v předtuše věcí příštích, jsme se s obavami ptali, jak dlouho ještě bude možné v Broumově česky zpívat.

V době mého mládí byla v Broumově jedna střední škola - benediktinské gymnázium. Nacházelo se v budově vedle klášterního kostela. V přízemí byla ředitelna, sborovna a suché záchody, v 1. a 2. poschodí byly učebny. Vybavenost učeben byla obstarožní - klasické školní lavice pamatovaly ještě dobu studenta Aloise Jiráska. Pro menší zájem o studium a stísněné poměry ve škole bylo provozováno jen šest tříd, takže se každým rokem otevíral pouze jeden první ročník.

Do gymnázia jsem nastoupil 1. září 1936. Před nástupem jsem jako každý uchazeč musel vykonat přijímací zkoušku, na níž jsem se musel náležitě připravit, jelikož vyučovacím jazykem byla němčina. I když jsem ovládal hovorovou němčinu, k jejímu lepšímu ovládnutí mi pomohl student z vyšší třídy. Už při přijímací zkoušce jsem našel přítele - Čecha Jarku Víta z Police nad Metují. Později se stal přítelem celé naší rodiny a po celou válku nás navštěvoval. Bohosloví pak vystudoval v Belgii a při vysvěcení na kněze dostal jméno Vojtěch. Působil jako misionář v Belgickém Kongu a později se dostal do USA. K 28. říjnu 1999 obdržel od prezidenta Havla medaili za zásluhy o Českou republiku.

Na gymnáziu nás bylo asi 180 žáků, téměř všichni jsme se znali, a znali nás všechny i naši páni kantoři.

Ředitelem byl P. Vincenc Maiwald, který také vyučoval botaniku. Ta byla hlavní náplní jeho vědeckého zájmu. Na klášterní zahradě měl v zadní části pokusné záhony s botanickými raritami. Často jsme tam chodili a vyslechli si krásné přednášky z tohoto oboru. O záslužné badatelské práci prof. Maiwalda se v učebnici Obecná botanika zmiňoval prof. Karel Kavina z Vysoké zemědělské a lesnické školy v Praze. Druhým rokem do ředitelského místa nastoupil poměrně mladý, razantní P. Beda Menzel, který učil zeměpis.

Naším třídním byl P. Romulad Schweidler. Nás vyučoval němčinu, v jiných třídách učil latinu. Byl to slušný

pán, který měl velký zájem, aby žáckové dobře ovládali němčinu, rodný jazyk většiny třídy.

Náboženství nás učil P. Virgil Kinzel. Byl to duchovně silný jedinec a vynikající kostelní sólový zpěvák. Pečoval o naše duchovní blaho a vždy v neděli o půl osmé si nás seřadil do zástupu a odvedl na ranní mši. Později se stal opatem v německém Rohru.

Ze světských profesorů nás učil Alfred Brandel češtinu, ve vyšších třídách také němčinu. V češtině nebyl příliš kovaný, a tak občas pošilhával po mně, jak se mi asi jeho čeština líbí. Byl to milý a snaživý pán a já neměl snahu ho před třídou zesměšňovat.

Ferdinand Prikner

Broumovské mrazy

[nahoru ▲](#)

Broumovsko se opět pravidelně ocitá v celostátních sdělovacích prostředcích, tentokrát však bez přičinění smělých lidských aktivit - jednoduše u nás mrzne až praští. Tak například 10. 12. 2002 přinesla hlavní zpravodajské relace ČT 1 zprávu: Při první vlně mrazů, která zasáhla tuto zimu naší zem, byla nejnižší teplota naměřena na Broumovsku, -19°C . 2. ledna letošního roku se v MF Dnes dočítáme: Na Broumovsku -27°C , teplota v regionu i historicky bezkonkurenčně nejnižší; například Hradec má pro uvedený den rekord pouhých minus $17,6^{\circ}$ z roku 1976. Co se týče Broumova, srovnání prý zatím chybí, neboť, jak uvedl list, jde o údaje nově zřízené hydrometeorologické stanice. Kde konkrétně v našem městě se tato nachází, není sice redakci BZ známo; co nám naopak známo je, že podobnou stanici už před válkou dlouhodobě provozoval na klášterní zahradě profesor a ředitel klášterního gymnázia P. Vincenc Maiwald, který své záznamy na předtištěných formulářích pravidelně posílal do Prahy. Meteorologickým pozorováním se pak na své zahradě ještě nějaký čas zabýval i první poválečný muzejník. Pokud by se hydrometeorologům podařilo jejich záznamy někde vyšťárat, jistě srovnání by měli a možná by pak padl i ne jeden dosud registrovaný tuzemský teplotní rekord. Konečně 14. 2. opět MF Dnes sděluje zprávu, že předchozí noci byla nejnižší teplota opět naměřena u nás a Hradecký kraj je pak nejchladnějším v republice. Ke krajskému primátu přispívá patrně to, že Broumovský dolík je svými teplotami schopen nahradit i dočasná inverzní oteplení v obou jinak tradičně chladných krajských horstvech, mezi nimiž leží. Pro zájemce, které tato fakta zaujala, doporučujeme doplňující "senzační" článek na poslední straně tohoto listu!

K. Franze

Zima nad euronormu

[nahoru ▲](#)

Na článek (strana 14) o nízkých teplotách naměřených v Broumově navazujeme humorným - pro čtenáře poněkud tužšího myšlení zdůrazněme ještě jednou: humorným! - dovětkem. Děsivé u nás naměřené mrazy vážně hrozí tím, že Broumovsko nebude přijato do Evropské unie. Jednotná evropská směrnice totiž hovoří jasně, stanovuje jako nejnižší povolenou evropskou zimní teplotu -15°C . Mráz pak nesmí být štiplavý a musí být doprovázen sněžením, kdy padající eurovločky nesmějí ve svém ideálním průměru přesáhnout jeden centimetr. Unie se však po mnoha jednáních o kvótách, jež skončila pro Českou republiku nezdarem, rozhodla vyjít alespoň v této teplotní kapitole velkoryse vstříc. Vrchnímu vyjednaváči Teličkovi se dokonce podařilo pro naši zem usmlouvat až 17^0 mrazů a v podhorských oblastech dokonce neuvěřitelných -18^0 ! Tato hranice je ale, zejména pro nátlak jižních států Unie, již nepřekročitelná, a Broumovsko tak zůstává nadále mimo hru. Našemu zvláštnímu zpravodaji se v té souvislosti podařilo zjistit i pravý důvod nedávného příjezdu velvyslance Evropské komise Ramira Cibriana do Broumova, vydávaného oficiálně za účast na střelnické konferenci Broumovsko v Evropě. To byla pochopitelně jen kamufláž před veřejností, skutečně vážné rozhovory vedl s broumovskou samosprávou v zákulisí. Předmět jednání? - Teplotní ultimatum! Broumovsko musí do roku 2005 bezpodmínečně stlačit zimní teploty do evropské normy. Na vypracování projektu, který by vedl k danému cíli, je Unie ochotna poskytnout milionový grant a v letních měsících, kdy evropské normy naopak povolují až třicetistupňová vedra, jichž na Broumovsku jen zřídka kdy dosahujeme, nám naopak přitápět. Zájemci, kteří jsou ochotni se za daných podmínek s těžkým úkolem poprat hlava nehlava, se už prý hlásí. Není ale ještě vše ztraceno. Na konferenci výjimečně nepřítomný Bernd Posselt do Broumova vzkazuje: „České právo na zimu jako v Rusku budu v Evropském parlamentu hájit jako sudetský lev!“ Tím potvrdil i dávné podezření Broumovských, že mráz přichází z Kremlu. Čerstvě jmenovaný tajemník městské zahraniční komise, který byl vyslán s protestní nótou do Moskvy, byl nalezen umrzlý několik tisíc verst od svého cíle - přesněji řečeno v Broumovských stěnách, při jejich alpinistickém zdolávání. Zlé jazyky však šíří i jinou verzi: nezahynul, pouze prý už při bivakování na Hvězdě spotřeboval nezodpovědně všechny zásoby tradičního ruského nápoje pro zahřátí, jimiž byl na cestu vybaven a nyní se potácí po Broumovsku a vypráví neuvěřitelné zkazky.

K. Franze

Broumovský zpravodaj
vydává město Broumov

redakce, grafická úprava:
M. Otte, tel. 491 522 185

korektury:
Mgr. Šárka Rambousková

e-mail: broumov.muzeum@worldonline.cz

objednávky inzerce:
Sekretariát Městského úřadu, tel. 491 523 734
e-mail: malichova@broumov-mesto.cz

rozšiřuje:
Informační centrum Broumovsko, tel. 491 524 168
e-mail: ic.broumovsko@worldonline.cz

vychází 1 x měsíčně
uzávěrka vždy 20. každého měsíce